

Enunciat 1. Considereu el sistema $\begin{cases} x - y + 2z = 1 \\ 2x - 2y + az = a - 2 \\ x + ay + 4z = 1 \end{cases}$

- a) Discutiu-lo segons el valor del paràmetre a .
 b) Resoleu els casos compatibles.

Enunciat 2. Donada la matriu $\begin{pmatrix} 3 & -1 & -5 \\ -2 & 1 & 4 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$, estudeu si les files són linealment dependents i, en cas afirmatiu, trobeu-ne les relacions de dependència.

① $\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & -2 & a & a-2 \\ 1 & a & 4 & 1 \end{array} \right) \xLeftrightarrow (*) \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & a-4 & a-4 \\ 0 & a+1 & 2 & 0 \end{array} \right) \left\{ \begin{array}{l} A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & -2 & a \\ 1 & a & 4 \end{pmatrix} \\ A|B = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & -2 & a & a-2 \\ 1 & a & 4 & 1 \end{pmatrix} \end{array} \right.$

a) $\left\{ \begin{array}{l} (*) \begin{cases} E_2 \leftrightarrow -2E_1 + 1E_2 \\ E_3 \leftrightarrow -1E_1 + 1E_2 \end{cases} \\ (**) \begin{cases} E_2 \leftrightarrow E_3 \text{ (permuta)} \end{cases} \end{array} \right. \left\| \begin{array}{l} \xLeftrightarrow (***) \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & a+1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & a-4 & a-4 \end{array} \right) \\ \xrightarrow{\text{permuta}} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & a-4 & a-4 \\ 0 & a+1 & 2 & 0 \end{array} \right) \end{array} \right.$

• $a+1 \neq 0$ i $a-4 \neq 0 \Rightarrow \boxed{r(A) = 3 = r(A|B)}$ per ser A i $A|B$ matrius esglaonades de tres files independents.

• $a+1=0 \Rightarrow$ el sistema és equivalent a $\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & -5 & -5 \end{array} \right) \Rightarrow \begin{cases} r(A) = 2 \\ r(A|B) = 3 \end{cases}$

perquè $r \left(\begin{array}{ccc} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & -5 \end{array} \right) = r \left(\begin{array}{ccc} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 2 \end{array} \right) = 2$ en ser $E_3 = \frac{-5}{2} E_2$

$r \left(\begin{array}{cccc} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & -5 & -5 \end{array} \right) = r \left(\begin{array}{cccc} 1 & 2 & -1 & 1 \\ 0 & -5 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \end{array} \right) = 3$

• $a-4=0 \Rightarrow$ el sistema és equivalent a $\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 5 & 2 & 0 \end{array} \right) \Rightarrow \begin{cases} r(A) = 2 \\ r(A|B) = 2 \end{cases}$
 perquè A i $A|B$ són esglaonades de dues files independents.

Conclusió: Pel teorema de Rouché

$|a \neq -1$ i $a \neq 4 \Leftrightarrow$ sistema compatible i, a més, determinat
 en ser $m = 3 = r(A) = r(A|B)$

$|a = -1| \Leftrightarrow$ sistema incompatible

$|a = 4| \Leftrightarrow$ sistema compatible i, a més, indeterminat
 en $r(A) = r(A|B) = 2 < 3 = m$, amb grau d'indeterminació igual a $3 - 2 = 1$.

b) Solució del cas compatible determinat ($a \neq -1$ i $a \neq 4$)

$$\begin{cases} x - y + 2z = 1 \\ (a+1)y + 2z = 0 \\ (a-4)z = a-4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} z = \frac{a-4}{a-4} = 1 \\ y = -\frac{2}{a+1} \\ x = 1 + \left(-\frac{2}{a+1}\right) - 2 = -1 - \frac{2}{a+1} = \frac{-a-3}{a+1} \end{cases}$$

Solució del cas compatible indeterminat ($a=4$)

Considerem el paràmetre $z = \lambda$ perquè $(1, 0)$ i $(-1, 5)$ són columnes independents

$$\begin{cases} x - y = 1 - 2\lambda \\ 5y = -2\lambda \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y = -\frac{2}{5}\lambda \\ x = -\frac{2}{5}\lambda + 1 - 2\lambda = 1 - \frac{12}{5}\lambda \\ z = \lambda \end{cases} \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

$$(x, y, z) = (1, 0, 0) + \lambda \left(-\frac{12}{5}, -\frac{2}{5}, 1\right)$$

2

$$\lambda_1 \vec{F}_1 + \lambda_2 \vec{F}_2 + \lambda_3 \vec{F}_3 = \vec{0}$$

$$\lambda_1 (3, -1, -5) + \lambda_2 (-2, 1, 4) + \lambda_3 (1, 1, 1) = (0, 0, 0)$$

$$\begin{pmatrix} 3 & -2 & 1 & | & 0 \\ -1 & 1 & 1 & | & 0 \\ -5 & 4 & 1 & | & 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 3 & -2 & 1 & | & 0 \\ 0 & 1 & 4 & | & 0 \\ 0 & 2 & 8 & | & 0 \end{pmatrix}$$

$$\Leftrightarrow \begin{pmatrix} 3 & -2 & 1 & | & 0 \\ 0 & 1 & 4 & | & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{cases} \lambda_2 = -4\lambda_3 \\ \lambda_1 = +\frac{2(-4\lambda_3) - \lambda_3}{3} = -\frac{9\lambda_3}{3} \end{cases}$$

$$-3\lambda_3 \vec{F}_1 - 4\lambda_3 \vec{F}_2 + \lambda_3 \vec{F}_3 = \vec{0} \Rightarrow \underline{\underline{3\vec{F}_1 + 4\vec{F}_2 - \vec{F}_3 = \vec{0}}} \quad (*)$$

∴ Els vectors són linealment dependents perquè λ_1, λ_2 i λ_3 poden ser diferent de zero i la relació de dependència és (*)